

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland
Datum ingekomen vragen : 29 april 2019
Datum GS-besluit : 9 juli 2019
Vragen nr. 31

Vragen van de heer **G.R. Zaal** (GroenLinks), mevrouw ing. **J.F.L. Kaamer van Hoegee** (VVD) over ontwerp bestemmingsplan van het recreatieoord Enkhuizerzand en de gevolgen hiervan voor het Zuiderzeemuseum.

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 29 april 2019 door de leden van Provinciale Staten, de heer **G.R. Zaal** (GroenLinks), mevrouw ing. **J.F.L. Kaamer van Hoegee** (VVD), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Het DNA van het Zuiderzee openluchtmuseum behoort als geheel tot de rijkscollectie, waarin de overheid sinds de oprichting in 1948 zowel kwantitatief als kwalitatief blijvend heeft geïnvesteerd om de verdwijnende visserij en rijke cultuur van het Zuiderzeegebied zichtbaar en voelbaar te houden. Voor de bouw van het openluchtgedeelte is gekozen voor een totaalconcept. Het openluchtmuseum in Enkhuizen brengt de verhalen tot leven van mensen die vroeger rond de Zuiderzee woonden met een samenhangend geheel van 150 historische collectiepanden, interieurs, straten, beplanting, water, ambachten en door acteurs verbeelde levende geschiedenis. Dit zorgt voor een beleving waarbij alle zintuigen worden aangesproken.

Het museum is gevestigd in Enkhuizen. Eén van de belangrijkste redenen dat men destijds voor deze locatie heeft gekozen was de blijvende vrije locatie aan het open water. Onlangs is het ontwerp bestemmingsplan van het naastgelegen recreatieoord Enkhuizerzand gepresenteerd. Dit ontwerp bestemmingplan bedreigt de toekomst van het Zuiderzeemuseum. De voorliggende plannen van het recreatieoord raken het openluchtmuseum in haar unieke DNA die – gevormd wordt door de ligging aan open zee, de zorgvuldige stedenbouwkundige opzet, de panden en bovenal de zintuigelijke kwaliteiten en - samengevat wordt als museale beleving.

VRAGEN
Vraag 1:

Is Gedeputeerde Staten bekend met het project 'Herontwikkeling Enkhuizerzand' in Enkhuizen?

Antwoord 1:

Ja, wij zijn hiermee bekend.

Vraag 2:

Is Gedeputeerde Staten ook bekend met de publicatie van het Ontwerpbestemmingsplan “Enkhuizerzand en IJsselmeergebied” dat nu ter inzage ligt en waar tot 15 mei 2019 zienswijzenop kunnen worden ingediend?

Antwoord 2:

Ja, hiermee zijn wij bekend.

Vraag 3:

Is Gedeputeerde Staten ook bekend dat de ontwikkeling leidt tot meer dan 5 ha. aan landaanwinning in het IJsselmeergebied? Is dat niet in strijd met onder andere de Barro?

Antwoord 3:

Het is ons bekend dat, zoals benoemd in het Ontwerp Bestemmingsplan Enkhuizerzand en IJsselmeergebied van gemeente Enkhuizen, de beoogde ontwikkeling tot meer dan 5 ha aan landaanwinning in het IJsselmeergebied leidt. Dat betekent dat het plan in strijd is met Barro, dat landaanwinning tot 5 ha toestaat.

Vraag 4:

Is het dempen circa 5 hectare van het IJsselmeer volgens Gedeputeerde Staten voor de realisatie van circa 200 recreatievilla's van voldoende groot openbaar belang om dat te ondersteunen? Kunt ook aangeven wat de argumenten hiervoor zijn?

Het beschermen van de kwaliteit van de IJsselmeerkust is van groot belang zoals ook vastgelegd in de Agenda IJsselmeergebied 2050, waarvan de instemmingsverklaring mede ondertekend is, in aanwezigheid van de minister van Infrastructuur en Waterstaat, door zowel de gemeente Enkhuizen als de provincie Noord Holland.

Antwoord 4:

In de Agenda IJsselmeergebied 2050 is landschappelijke kwaliteit één van de hoofdambities. Daartoe zijn onder andere 10 'gouden regels' benoemd, die inspirerende handvatten bieden voor de ruimtelijke ontwikkeling. Ze laten lokale differentiatie en maatwerk toe. Het zijn aansporingen om bepaalde karakteristieken van het IJsselmeergebied te beschermen, behouden, versterken, ontwikkelen of te transformeren. Eén van de regels vraagt aandacht voor de baaien en kapen in het IJsselmeergebied, zoals die aan de kop van West-Friesland. In onze zienswijze op het ontwerpbestemmingplan Enkhuizerzand en IJsselmeergebied (583592/1217062) hebben wij mede door bovenstaande over Agenda IJsselmeergebied 2050, aangegeven dat het ontwerpbestemmingsplan in strijd is met artikel 15 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV). In het bijzonder verwezen wij naar het advies van ARO en PARK. Wij zijn van mening dat er onvoldoende overtuigend is aangetoond dat een integrale afweging is gedaan, waaruit blijkt dat het belang van het project zwaarder weegt dan het belang van de natuurbescherming, waterveiligheid en het bovenlokale cultuurhistorisch belang van het aanliggende Zuiderzeemuseum. Hierom kunnen wij vooralsnog geen dwingende redenen van groot openbaar belang onderkennen noch ondersteunen.

Vraag 5:

Bent u van mening dat de aantasting van de kust als gevolg van dit project is te motiveren vanuit het gestelde beleid als ook vastgelegd in de gebiedsagenda IJsselmeergebied? Waarom vindt u dat?

In het kader van de realisatie van de recreatievilla's wordt, naast onderwaterleven ook veel groene, ecologische ruimte opgeofferd. Het plangebied blijkt echter in het geheel niet te zijn opgenomen als Natuurnetwerk Nederland en valt daarom ook niet onder de beschermende werking van de PRV.

Antwoord 5:

De Agenda IJsselmeergebied 2050 propageert een integrale benadering, die recht doet aan de drie verwoorde ambities: landschap van wereldklasse, toekomstbestendig water- en ecosysteem en vitale economie. De Agenda bevat geen beleid dat bepaalt wat wel en niet is toegestaan. Recreatieve ontwikkelingen, zoals genoemd in dit ontwerpbestemmingsplan, kunnen de ambities uit de Agenda versterken, mits deze voldoende in balans zijn met de beide andere hoofdambities. Wij zijn van mening dat deze balans nu niet voldoende aanwezig is. Voor nadere invulling van onze motivatie verwijzen we u naar de zienswijze (583592/1217062), bijgevoegd als bijlage 1, die wij recent hebben ingediend op het ontwerpbestemmingsplan Enkhuizerzand. Op 14 mei 2019 informeerden wij u per brief hierover.

Vraag 6:

Waarom is dit gebied, dat nu wel een groene, ecologische betekenis heeft in het kader van NNN, niet als zodanig geclassificeerd en daarmee beschermd? Dat geldt niet alleen voor de gronden waar de herontwikkeling plaats vindt, maar bijvoorbeeld ook op de gronden van het Zuiderzeemuseum waar onder andere bosschages en een eendenkooi zijn gelegen. Is Gedeputeerde Staten van mening dat hier voldoende bescherming wordt geboden op de belangen van groen en ecologie in het kader van NNN ten opzichte van de voorgenomen verdringing met 200 vakantievilla's? En is Gedeputeerde Staten ook van mening dat u voldoende bescherming biedt aan ecologische waarden in het kader van de demping van water en de verstoring die daardoor ook onder water plaats zal kunnen vinden?

Antwoord 6:

Het plangebied valt, voor zover op land gelegen, niet binnen het NNN, zoals dat in het kader van de (PRV) is begrensd. Er is dus geen sprake van een groene, ecologische betekenis in het kader van NNN. Voor zover het plangebied op water is gelegen, valt het wel binnen het NNN Grote Wateren. Hierop is de PRV niet van toepassing.

Voor nadere invulling van onze motivatie verwijzen we u naar de zienswijze (583592/1217062), bijgevoegd als bijlage 1, die wij recent hebben ingediend op het ontwerpbestemmingsplan Enkhuizerzand.

Vraag 7:

Bent u bekend met de afwijzende kritiek en het negatieve advies van de ARO op dit project?

Antwoord 7:

Ja, hier zijn wij mee bekend.

Vraag 8:

Bent u bekend met het advies van de PARK in deze?

Antwoord 8:

Ja, hier zijn wij mee bekend.

Vraag 9:

Kunt u aangeven of u vindt dat de belangen van het museum voldoende zijn gewogen in het kader van de ruimtelijke herinrichting als gevolg van het opstellen van dit bestemmingsplan? Kunt u ook aangeven waarom u dat vindt?

Antwoord 9:

Voor de beantwoording van deze vraag verwijzen wij u naar de zienswijze (583592/1217062), bijgevoegd als bijlage 1, die wij recent hebben ingediend op het ontwerpbestemmingsplan Enkhuizerzand.

Vraag 10:

Bent u van mening dat de realisatie van het Enkhuizerzand gevolgen heeft voor de ruimtelijke kwaliteit en de beleving van het openluchtmuseum? Kunt u ook aangeven waarom u dat vindt? Het Zuiderzee openluchtmuseum is onderdeel van de rijkscollectie en valt onder de erfgoedwet. De collectie van het openluchtmuseum is opgezet volgens een totaalconcept dat wordt gevormd door de ligging aan open zee, een zorgvuldige gekozen stedenbouwkundige opzet volgens plankaarten uit 1830, de naar Enkhuizen getransformeerde panden en bovenal de zintuiglijke kwaliteiten, hetgeen samengevat wordt als museale beleving. In dit ensemble kunnen bezoekers en scholieren kennis maken met de verdwijnende cultuur van de voormalige Zuiderzeestadjes en dorpjes. Door de realisering van dit project wordt deze beleving ernstig aangetast.

Antwoord 10:

Voor de beantwoording van deze vraag verwijzen wij u naar de zienswijze (583592/1217062), bijgevoegd als bijlage 1, die wij recent hebben ingediend op het ontwerpbestemmingsplan Enkhuizerzand.

Vraag 11:

Deelt u onze mening dat hierdoor de mogelijkheid bestaat dat het museum in zijn bestaansrecht wordt aangetast? Kunt u ook aangeven waarom u dat vindt? Het museum valt onder de verantwoordelijkheid van de minister van OC&W. Het ministerie van OC&W heeft haar ernstige zorgen geuit omtrent de dreigende afbreuk van de rijkscollectie en overweegt een zienswijze in te dienen tegen deze herontwikkeling.

Antwoord 11:

Voor de beantwoording van deze vraag verwijzen wij u naar de zienswijze (583592/1217062), bijgevoegd als bijlage 1, die wij recent hebben ingediend op het ontwerpbestemmingsplan Enkhuizerzand.

Vraag 12:

Bent u met ons van mening dat de Provincie bij de uitvoering van haar toezichthoudende taak mede de belangen van de Rijksoverheid in acht dient te nemen?

Antwoord 12:

Nee. De bevoegdheid van GS om het gemeentebestuur een aanwijzing te geven als bedoeld in artikel 3.8, zesde lid, en artikel 4.2 van de Wet ruimtelijke ordening, kan worden gebruikt indien 'provinciale belangen dat met het oog op een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk maken'. Het Rijk heeft in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) identieke bevoegdheden indien het nationale belangen betreft.

Vraag 13:

Is Gedeputeerde Staten voornemens een zienswijze in te dienen op het ontwerpbestemmingsplan Enkhuizerzand? Kunt u uw antwoord motiveren?

Antwoord 13:

Ja, wij hebben op 14 mei 2019 een zienswijze ingediend op het ontwerp bestemmingsplan Enkhuizerzand. Op 14 mei 2019 informeerden wij u per brief hierover.

Bijlage:

1. zienswijze (583592/1217062)